

Varolan sosyalist sistem yıllarında ana akım olarak dört, Sovyetler Birliği-Küba, Çin-Arnavutluk, Yugoslavya ve Libya-Suriye tarzı Baas tartışılır ve sosyalizm uygulamaları duruma göre eleştiri veya savunmayla incelenir, duruma göre örnek alınmaya çalışılırdı. Şimdi anlaşıldığı kadarıyla bu yöntem ve uygulamaların çokta Marksist ve Marksist sosyal bilime uymadığı, destekçi anlayışla karşıtlık ve destek teorileri olduğu görülmektedir.

Buna göre diyalektik yorumlar ve teorik gelişmeler olurdu. Biz de sosyalizmin eksiklerine ve sorunlarına rağmen savunulması gerektiğini, ülke ve isimlerin önemli olmadığını, bütüne ve bütünün çıkarlarına bakılması gerektiğini savunurduk.

Tarih kısmen hepimizi haksız çıkardı. Sonuç olarak Marksist düşüncenin değil, karşısında olunan kapitalist düşüncenin sosyalist yorumunun uygulanmaya çalışıldığı, başarısızlığın -bu daha çok pratik bir başarısızlıktır, ideolojik değil- bu pratik olduğu anlaşıldı.

Varolan sosyalist sistemin çok tartışmalı geri dönüşü sonrası her yönden bunun nedenleri üzerine tartışmalar ve araştırmalar yapıldı. Biz de ayrıntılı araştırmalar içerisinde olduk. O dönem için ve genel olarak kaba yorum ve teoriler dışında bir sonuca varamadığımızı söyleyebilirim. Tabi klasik ezberci-kalıpçı yorumları bunun dışında tutuyoruz.

En çok ilgimizi çeken yorumun: Eric Hobsbawn'ın hastahannede son günlerini yaşayan bir Doğu Alman Komünist arkadaşına:'ne oldu neden başarısız olduk?' sorusuna verilen cevap oldu: 'Sorunun cevabını bilseydik, şu an yalnız hastahannede ölümü beklemek yerine başarı anılarımı yazıyor olurdum'.

Yazıyı kısa tutmak istiyorduk ama giriş bile bu kadar uzun oldu. Konunun kendisi bir çırpıda kitap yazacak kadar trajik ve uzun olunca sonuçta böyle oluyor.

Engin Erkiner'in: '**Che Guevara Kısa Uzun Bir Hayat**' araştırmasının okunması ile bu yazı

Che ve yeni insan

İsmet Yüce tarafından yazıldı
Cumartesi, 17 Şubat 2018 09:58 -

düşüldü. Bu konuda, daha çok da, Türkçede çeviriler dışında yazılmış ilk 'Che' kitabı olmasının yanı sıra, yukarıdaki başarısızlık sorusuna geç ama en derli toplu cevabı veriyor olması bu kitabı dikkatli okunması ve üzerinde düşünülerek sonuçlar çıkarılması gereken bir yapıt haline getiriyor.

Marksist düşüncenin Marks'tan hareketle yabancılaşma teorisi ile 'Alman İdeolojisi' kitabı ve Che'nin 'Yeni İnsan Ve Sosyalizm' adlı küçük kitabı, Engin Erkiner'in temel çıkış noktası. Che'nin yaşamı ve sorunlara cevabını araştırması oldukça verili bir tartışma sunuyor. Sosyalizmin varolan kültürel, ekonomik vb. sorunlarına ve buradan hareketle tartışmalı yıkılışına iyi yaklaşımlar var. Yabancılaşma, bürokratik aygıt, kapitalist yöntemle sosyalizmin pratik deneme uğraşı, Marksist-sosyalist yeni insan anlayışını yok ettiği düşüncesi doğru olarak ağırlık kazanıyor.

Yeni insan düşüncesi, her tür resmi ideolojiyi eleştiren, teori ve pratiğini bu eleştiri üzerine kuran, duruşunu ve sorunları bu temelde ele alan bir pratiği de gerektirir. Bölgemizde sosyalist olmak iddiasında olanların Kürt ve Kürdistan meselesine bu kadar uğraşa rağmen ya sınırlı doğru yaklaşım ya da genel olarak egemen yorumla bakan ve buna göre pratik ve teori geliştirebilmesi de bu anlamda Marksizmin, yeni insanın yabancılaşmamış anlayışı ile mümkündür.

Bundan sonrası, Engin Erkiner'in: '**Che Guevara Kısa Uzun Bir Hayat**' kitabından alıntılarla sonlanacaktır:

"Yeni insanın oluşması ve sürekli yenilenmesi dikkate alınmadığında, sosyalizm yeni bir bölüşüm sistemi olmaktan ileriye gidemez. Che kendisinde de yenileyerek bu yeni insanı oluşturmaya çalışıyordu. Kendinde yeni insanı oluştururken hayatını kaybetti." 'Özgür üreticilerin gönüllü birliği' teorisi Che'nin, yeni insanın bir çok bakımdan temelini oluşturur ve klasik sosyalist sistemin kapitalist tarzının karşısındaki çözümüdür. Yeni insan hayat tarzı olan sosyalist sosyalizmi kurar ve ancak bu şartlarda sürdürebilir. "Marks ekonomik olgular kadar, bunların insanın zihnine aktarılmasıyla da ilgilenmişti. O'na göre, Marksizm 'yeni insan'ı, her türlü yabancılaşma biçimlerinden kurtarılmış yeni insanı yaratmaktır." Sartre en çok insanın varoluşu ile 20. yüzyıl karmaşasında uğraşan bir filozoftur. Che ile görüşüp tartıştığında: 'ben böyle bir varoluşsal insandan bahsetmek istemiştım' diye Che'yi anlatmıştır. Yeni insanda buna ve bu da sosyalizmin yeni başarısına temeldir.

"Che'den bugüne kalan, 20. yüzyıl sosyalizminin 21. yüzyıla devrettiği büyük sorudur: yeni insan

Che ve yeni insan

İsmet Yüce tarafından yazıldı
Cumartesi, 17 Şubat 2018 09:58 -

nasıl şekillenebilir?" Sorusu ile biten kitapta aslında bu sorunun cevabı var.

Not: Alıntılar ve Che alıntıları:

Engin Erkiner; **Che Guevara Kısa Uzun Bir Hayat**, TDAS Yayınları kitabından alınmıştır.